

ECHO

ABVV

De nieuwsbrief van de Federale en
Intergewestelijke studiediensten van het ABVV

verschijnt niet in juli en augustus

V.U.: Jean-Marie De Baene • Hoogstraat 42, 1000 Brussel

Afgiftekantoor: Brussel X

inhoud

Nummer 1, januari 2017

■ Economie

Aanpassing indexcijfer consumptieprijs:
een werk van lange adem

Integratie hernieuwbare energie:
impact op elektriciteitsmarkt

■ Ondernemingen

Europese Commissie heft bescherming
tegen dieseldampen op

(Mondiale) bevoorradingsketens en waardig
werk: eerste stappen in goede richting

■ Sociaal beleid

Ondernemingsraad buiten
werkuren = arbeidstijd

Nieuwe cao tijdskrediet

■ Sociale ombuds

Minnelijk co-ouderschap en het
statuut van gezinshoofd

■ Echo regio Brussel

Werkloosheid daalt in Brussel:
analyse en relativering

■ Echo regio Vlaanderen

Nieuwe aanwervingspremie langdurig
werklozen is slag in het water

■ Echo regio Wallonië

Hervorming kinderbijslag in
Duitstalige Gemeenschap

■ Europa & Internationale relaties

Digitalisering en nieuwe
tewerkstellingsvormen – de
'zelfstandige-werknemers'

Hervorming Belgische internationale
samenwerking: stand van zaken

www.abvv.be

U wenst voortaan ECHO enkel per e-mail of per post te
ontvangen? U wil naam- of adreswijzigingen melden?

[T] 02/506.82.71 • [E] patsy.delodder@abvv.be

NL - FR: Cette lettre d'information est aussi disponible en
français www.fgtb.be/publications

'Slechte wetten zijn er om te worden veranderd'

Het nieuwe jaar start met een overvolle sociaal-economische agenda. Ontwerp-IPA, ontwerp-wet op de loonnorm (aanpassing wet van '96), ontwerp-wet 'werkbaar/wendbaar werk' (de 'wet-Peeters'), ontwerp-wet op de financiering van de sociale zekerheid, en tal van pensioendossiers die aan afronding toe zijn. Stuk voor stuk cruciale dossiers voor de werknemers.

Hoe ver staan we halfweg januari?

Er is vooreerst het ontwerp van IPA zoals onderhandeld binnen de Groep van 10. Elke organisatie legt dit ontwerp pakkoord nu voor aan de eigen achterban. Voor het ABVV is dat op een Federaal Comité op 31 januari. Onze onderhandelaars bereikten een ontwerp pakkoord dat de komende twee jaar sociale vooruitgang toelaat, zowel voor werknemers (loonmarge van 1,1 procent bovenop index en baremieke verhogingen, verlenging bijzondere SWT-regimes) als voor mensen met een uitkering (enveloppe welvaartsvastheid). Maar het woord is nu aan de militanten. En het werk is daarna aan onze onderhandelaars in de sectoren en bedrijven.

Onderhandelen over een IPA is niet gelijk aan instemmen met het beleid van deze rechtse regering. Zelfs niet met de nieuwe loonwet waarbinnen de IPA-onderhandelingen werden gevoerd. We gaven voorrang aan onderhandelingen omdat we wisten dat de regering anders het laken naar zich toe zou trekken. Maar we steunen de amendementen van de oppositie vermits de wet (het ontwerp ligt voor in de Kamer) een nog striktere, structurele loonmatiging ten opzichte van onze buurlanden als doel heeft.

Hetzelfde geldt voor het wetsontwerp 'werkbaar/wendbaar werk', dat ook voorligt in de Kamer. Heel wat onderdelen van deze wet blijven we aanvechten, vooral omdat het een averechts beleid is dat arbeidsduurvermeerdering en vooral flexibiliteit op werkgeversmaat propageert. De meerderheid voegde er nog een amendement aan toe om de minimumlonen voor jongeren – 'starterslonen' – terug in te voeren, ook al had minister Peeters eerder laten verstaan dat er alternatieven mogelijk waren via sociaal overleg.

Minder in het blikveld, maar met mogelijk desastreuze gevolgen voor onze SZ, is het wetsontwerp 'financiering SZ' dat ook in de Kamer voorligt (en reeds werd goedgekeurd in eerste lezing in de commissie sociale zaken). Vooral omdat het van de SZ een aanhangsel maakt van de begroting, een sluitpost van de begrotingsonderhandelingen. Ter illustratie: vooraleer de regering een evenwichtsdotatie zal toekennen, verwacht ze dat alle mogelijke besparingsmaatregelen worden genomen, waaronder 'een extra inspanning van de SZ voor het behalen van de Europese begrotingsnormen'.

Dan zijn er nog tal van pensioenmaatregelen die minister Bacquellaine wil doorvoeren: terugkoop van studiejaren, vermindering solidariteitsbijdrage ... waarvoor de sociale gesprekspartners gezamenlijk tijd vragen om die plannen te onderzoeken. De vraag is of de minister daar oren zal naar hebben. Over het minder in rekening brengen van de gelijkgestelde periodes (ziekte, werkloosheid ...) konden we geen gezamenlijk advies uitbrengen en daar dreigt de minister op korte termijn uitvoering aan te geven.

Eén zwaluw maakt de lente niet. Indien we straks via sociaal overleg misschien een stukje sociale vooruitgang bekomen voor de komende twee jaar, dan dreigt er op andere vlakken, zoals de pensioenen, weer sociale achteruitgang door regeringsmaatregelen. Dat we ons daarbij niet neerleggen, is evident. Noch op korte termijn, maar ook niet op iets langere termijn. Want slechte wetten zijn er om te worden veranderd. Al vergt dit in de regel wel andere politieke meerderheden.

Financiële transactietaks: ontmoeting met de vicepremiers

Samen met een aantal andere organisaties aangesloten bij de coalitie die ijvert voor de invoering van een financiële transactietaks (FTT, voorheen de Tobintaks) heeft het ABVV deelgenomen aan een ontmoeting met enkele kabinetten. We wilden onze bezorgdheid uiten met betrekking tot de evolutie van het standpunt dat ons land inneemt in het kader van de lopende onderhandelingen over de invoering van een FTT binnen een 'versterkte samenwerking' tussen tien EU-lidstaten (op basis van het voorstel van de Europese Commissie van 29 juni 2011).

België was geruime tijd een fervent voorstander van deze taks. In 2013 besloot ons land dan ook zich aan te sluiten bij een coalitie van EU-lidstaten die de FTT willen invoeren binnen een 'versterkte samenwerking'. Ook al heeft de regering de steun van ons land aan dit project recent nog bevestigd, dit voornemen lijkt zich niet te vertalen in een constructieve houding bij de Europese onderhandelingen.

Begin dit jaar zal de regering deze kwestie opnieuw moeten bekijken, naar aanleiding van een bijeenkomst van de Eurogroep. Net daarom had het ABVV, samen met een delegatie bestaande uit andere leden van de coalitie ten voordele van de invoering van een FTT, nu een ontmoeting met een aantal ministeriële kabinetten. Ons verzoek? Zet u in voor de concretisering van dit noodzakelijke project om een FTT in te voeren.

ECONOMIE

Aanpassing indexcijfer consumptieprijzen: een werk van lange adem

Eind december 2016 hebben de leden van de Indexcommissie een akkoord bereikt over een advies voor de minister van Economie over de actualisering van het indexcijfer van de consumptieprijzen voor 2017.

Over welke thema's heeft de Indexcommissie zich uitgesproken?

Een van de prioriteiten op korte termijn van de Indexcommissie is het verbeteren van de representativiteit van de oudere gezinnen in het huishoudbudgetonderzoek (HBO) dat als basis dient voor het indexcijfer van de consumptieprijzen. Dit zal mogelijk zijn in het HBO 2018 en zal merkbaar zijn in de index van 2020.

De Indexcommissie heeft de inspanning onderstreept van de administratie voor de verbetering van de getuige 'huurprijzen' die jarenlang werd onderschat. Deze getuige zal bijzondere aandacht blijven krijgen, om het onderzoek onder meer aan te vullen met kwalitatieve vragen over het verhuurde pand

(EPC-prestaties ...). De vakbonden hebben ook aangedrongen om het staal in 2017 uit te breiden en om de impact van de residentiële mobiliteit in aanmerking te nemen. De Indexcommissie heeft gevraagd de mogelijkheid te onderzoeken om in de index de uitgaven van eigenaars en de aangerekende huurprijzen op te nemen. Op Europees niveau is er ter zake een project aan de gang dat van nabij zal worden opgevolgd door de commissie.

In de korf van getuigen 2017 zijn ook enkele nieuwe getuigen opgenomen: treinreizen naar het buitenland, een horloge met internet, een synthesizer, muzieklessen, boeken voor het hoger en universitair onderwijs, bosklassen, een maaltijdbox en het ereloon voor een advocaat. Dit jaar zal ook bekeken worden hoe er rekening kan gehouden worden met de toeslagen van medische erelonen.

giuseppina.desimone@abvv.be

Integratie hernieuwbare energie: impact op elektriciteitsmarkt

Op 16 november 2015 heeft de Adviesraad voor Gas en Elektriciteit (ARGE) bij de CREG aan twee privéconsultants de uitvoering toevertrouwd van een studie over de impact van hernieuwbare energieproductie op de elektriciteitsmarkten en op de elektriciteitsprijzen in Centraal-West-Europa (studie van FTI-CL), en een studie naar de integratiekosten (backup-, balancerings- en netwerkkosten) en de subsidies in België (studie van de KULeuven).

Het doel van deze twee studies? De impact van hernieuwbare energiebronnen op de elektriciteitsmarkten analyseren, maar ook te weten komen wat hun ontwikkelingskosten.

Deze studies zijn nu afgerond en waren het onderwerp van werkzaamheden die geleid hebben tot een advies aangenomen op 21 december 2016.

Naast een feitelijk deel over deze studies bevat dit advies ook een reeks aanbevelingen over de integratie van hernieuwbare energie op de elektriciteitsmarkten.

In zijn aanbevelingen herhaalt de ARGE dat de transitie van het elektriciteitssysteem met

de ontplooiing en de integratie van hernieuwbare energie kosten met zich meebrengt. Tegenover deze kosten staan echter de potentiële baten zoals, bijv. de vermindering van CO₂-uitstoot, de verbetering van de handelsbalans, de jobcreatie, de positieve impact op gezondheid, de toename van de lokale productie en de actieve participatie van de consumenten. Het is dus aangewezen te bestuderen met welke politieke maatregelen de kostprijs voor de samenleving het laagst en het draaglijkst kan worden gehouden en hoe deze baten te verwezenlijken en te maximaliseren.

Het betreft een zeer algemeen advies over studies die ontegenzeggelijk een bijdrage leveren aan het debat over de toekomst van de energiesector van ons land.

De 2 studies en het advies zijn beschikbaar op de website van de CREG in de rubriek over ARGE. Zie www.creg.be

sebastien.storme@abvv.be

■ ONDERNEMINGEN

Europese Commissie heft bescherming tegen dieseldampen op

De gezondheid van de werknemers wordt nogmaals verwaarloosd. Ondanks haar verbintenissen is de Europese Commissie bezweken voor de agressieve lobby van de werkgeversorganisaties door de bescherming van de werknemers tegen dieseldampen op te geven.

Dieseldampen veroorzaken longkanker en andere gezondheidsproblemen. Sinds 2012 rangschikt het Internationaal Centrum voor Kankeronderzoek alle dieseldampen onder de bij de mens bewezen kankerverwekkende stoffen. Ruim drie miljoen werknemers in de EU worden blootgesteld aan deze dampen bij het uitoefenen van hun beroepsactiviteit.

De Commissie had er zich nochtans toe verbonden dieseldamp op te nemen in de lijst van grenswaarden en in het toepassingsgebied van de richtlijn over kankerverwekkende stoffen op het werk die nu wordt herzien. Er is sprake van een duidelijke paradox: het Europese beleid inzake volksgezondheid hekelt een verontrustend risico voor de bur-

gers, maar er is in geen enkele specifieke maatregel voorzien om de werknemers te beschermen.

Het lobbyen van de industriële is gestoeld op een cynische argumentatie. Volgens hen zouden de dieseldampen niet langer kankerverwekkend zijn omdat er nieuwe normen gelden voor de nieuwe dieselmotoren. Geen enkele wetenschappelijke studie laat echter toe die conclusie te trekken. Intussen blijven de werknemers blootgesteld aan de dieseldampen van oude, slecht onderhouden motoren. We hebben de indruk het cynisme van de asbestsector te herbeleven (of eerder er opnieuw aan dood te gaan)!

Meer info (persberichten, studies ...) op www.etui.org. Kies bovenaan bij 'topics' voor 'health & safety' en lees dan het nieuwsbericht van 11 januari 2017.

bruno.melckmans@abvv.be

(Mondiale) bevoorradingketens en waardig werk: eerste stappen in goede richting

Helaas moesten er eerst 1.138 doden vallen (de tragedie van het Rana Plaza in Bangladesh in 2013) vooraleer er over waardig werk in de mondiale bevoorradingketens (453 miljoen werknemers) van de multinationals striemende conclusies werden getrokken en er ook een resolutie uitgevaardigd werd (Internationale Arbeidsconferentie, juni 2016) waarbij onder meer volgende elementen benadrukt werden:

- Ook de multinationals – en niet alleen de staten waar schakels van de keten gevestigd zijn, zoals de werkgevers beweren – zijn juridisch gezien verantwoordelijk voor de arbeidsvoorwaarden van de betrokken werknemers;
- Het ontbreken van waardig werk is niet uitzonderlijk, maar wel structureel, inherent aan de aard zelf van bepaalde ketens. De IAO heeft het over "tekortschieten op alle niveaus."

Kortom, het is duidelijk dat de vrijwillige benadering, op maat van het maatschappelijk verantwoord ondernemen van bedrijven (dat de patronale wereld aanhangt) niet langer

aanvaardbaar is. Er werden trouwens voorzichtige stapjes in de goede richting gezet.

De Europese Unie verplicht financiële en beursgenoteerde ondernemingen met meer dan 500 werknemers hun niet-financiële informatie te publiceren en meer bepaald hun beleid in deze bevoorradingketens transparanter te maken. De Belgische ondernemingsraden van deze ondernemingen zullen hierover moeten discussiëren wanneer het voorontwerp van wet ter omzetting van deze Europese verplichting (op 23 december goedgekeurd in de ministerraad) van toepassing wordt.

In Frankrijk wil het parlement (de Assemblée nationale) nog verder gaan. Op 29 november 2016 keurde het een wetsvoorstel goed dat Franse bedrijven met meer dan 5.000 werknemers verplicht een waakzaamheidsplan in te voeren met betrekking tot hun bevoorradingketens. Hieraan is ook een boete van maximum 10 miljoen euro gekoppeld. Het valt nu te hopen dat de senaat dit voorstel niet opnieuw zal afwijzen (wat al tweemaal gebeurde).

jean-luc.struyf@abvv.be

Mobiliteit: driejaarlijkse enquête in eindfase

De minister van Mobiliteit vroeg aan de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven zich uit te spreken over de herziene inhoud van de vragenlijst voor de driejaarlijkse diagnose over het woon-werkverkeer. Onze afgevaardigden van de ondernemingsraden en overheidsdiensten zullen, zoals wettelijk voorzien, worden geraadpleegd en krijgen in de loop van de herfst van 2017 de mogelijkheid zich uit te spreken over de antwoorden op deze vragen.

In totaal zijn niet minder dan 1,5 miljoen werknemers bij de enquête betrokken. Dit is uiteraard de gelegenheid om de discussie over mobiliteit in de ondernemingen en overheidsinstellingen nieuw leven in te blazen of uit te diepen. Ter herinnering, de afgevaardigden die dit wensen, als ook hun secretarissen, kunnen van de FOD Mobiliteit op eenvoudig verzoek, kosteloos en op maat informatie verkrijgen gebaseerd op de antwoorden van de vorige enquêtes. Bijvoorbeeld over de mobiliteit van werknemers van hun onderneming, bedrijfszone, gemeente, enzovoort. Het volstaat met hen contact op te nemen en de aanvraag te sturen naar het volgende adres: enquêtewww@mobiliteit.fgov.be

Infocyclus nieuwe re-integratieprocedure zieke werknemers

Op 2 februari 2017 organiseren de studiediensten van het Federaal ABVV een studiedag over “de nieuwe re-integratieprocedure van arbeidsongeschikte werknemers: wegwijs en syndicale thema’s”.

De context die tot deze nieuwe procedure heeft geleid, wordt toegelicht door een deskundige van het RIZIV en de rode draad van het ABVV bij de onderhandelingen wordt in herinnering gebracht. De procedure wordt in detail uitgelegd en de respectievelijke rol van de adviserend geneesheer van het ziekenfonds, de arbeidsgeneesheer en de behandelend geneesheer wordt uiteengezet en besproken. Er worden ook juridische kwesties aangekaart, waarna de getuigenissen volgen van drie bedrijfsafgevaardigden die een succesvol re-integratiebeleid ontwikkelden.

Daarna volgt een uiteenzetting over een syndicale benadering in de onderneming, het is de bedoeling de werknemers een checklist aan te reiken als hulpinstrument voor een geslaagde re-integratie. Er wordt tijd uitgetrokken voor vragen en antwoorden, en voor een debat met de aanwezigen in de zaal.

Bewijs dat het onderwerp veel belangstelling geniet: de inschrijvingen werden al op 16 januari afgesloten, want de zaal met een capaciteit van 250 deelnemers, is reeds volzet.

Wij brengen in een volgend nummer van Echo uiteraard verslag uit over deze infocyclus.

■ SOCIAAL BELEID

Ondernemingsraad buiten werkuren = arbeidstijd

In een recent arrest bevestigt het Hof van Cassatie een arrest van het arbeidshof van Luik (afdeling Namen) dat stelt dat de tijd die een personeelsvertegenwoordiger op de ondernemingsraad (OR), beschouwd wordt als arbeidstijd. Dit staat los van het feit of de vergadering buiten dan wel binnen de arbeidsuren valt.

Artikel 23 van de wet houdende organisatie van het bedrijfsleven van 20 september 1948, dat stelt dat de vergaderingen van de OR, zelfs buiten de werkuren, als werkelijke arbeidstijd worden beschouwd en als dusdanig bezoldigd, laat aan duidelijkheid niets te wensen over.

In casu werd door de scholengemeenschap (de personeelsvertegenwoordiger is een leerkracht) aangevoerd dat de OR steeds plaatsvond tijdens de mogelijke lesuren en binnen de openingsuren van de school. Daardoor zou er volgens de werkgever geen sprake zijn van bijkomend te vergoeden arbeidstijd. Het Arbeidshof volgt deze

redenering niet en gaat er vanuit dat een leerkracht twee soorten taken heeft; taken waarvoor de leerkracht aanwezig dient te zijn in de school (o.a. lesgeven) en taken die de leerkracht ook op een andere locatie kan verrichten (o.a. lessen voorbereiden). Beide categorieën samen vormen het in het kader van de arbeidsovereenkomst overeengekomen en uit te voeren werk. Het deelnemen aan een vergadering van de OR, valt onder geen van beide categorieën. Gezien naar aanleiding van het deelnemen aan de vergaderingen van de OR het door de leerkracht te presteren overeengekomen werk niet gewijzigd werd, gaat het over prestaties bovenop de overeengekomen arbeid. Dus over bijkomende arbeidstijd die navenant bijkomend vergoed moet worden.

Arrest S.15.0108.F d.d. 28 november 2016

lander.vanderlinden@abvv.be

Nieuwe cao tijdskrediet

Na lange onderhandelingen sloten de sociale gesprekspartners op 20 december in de NAR een cao en brachten ze een advies uit over aanpassingen in de verlofregelingen voor de privésector.

Het akkoord bevat niet alleen een verlenging van de maximumduur van zorgverlof van 36 naar 51 maanden maar ook voorstellen om het systeem te moderniseren. Opvallend is het voorstel om 1/10de ouderschapsverlof mogelijk te maken mits akkoord van de werkgever. Dit biedt mogelijkheden voor ouders die op woensdagnamiddag geen kinderopvang hebben, of in co-ouderschap leven. Misschien zal dit zelfs meer mannen aanzetten om het op te nemen?

Medisch zorgverlof wordt mogelijk voor familieleden die aanverwant zijn op basis van wettelijke samenwoning, wat tot hiertoe alleen mogelijk was voor aanverwanten door huwelijk. Werknemers die twee deeltijdse jobs combineren, kunnen voortaan 1/5de tijdskrediet met motief of een 1/5de landingsbaan opnemen.

De regering trok eerder de minimumleeftijd voor landingsbanen (met uitkering) al op van 55 naar 60 jaar. De sociale gesprekspartners

behouden echter de mogelijkheid om de landingsbaan aan een leeftijd onder de 60 op te nemen, maar dan zonder uitkering.

Daarnaast moet vermeld worden dat het tijdskrediet zonder motief onder druk van de regering, die de uitkeringsmogelijkheid al afschafte, ook in de cao afgeschaft wordt. Het is dus ook niet meer mogelijk om zonder uitkering tijdskrediet zonder motief te nemen.

De vakbonden bekwamen daartegenover dat degenen die het tijdskrediet zonder motief al opnamen, daar geen nadelige gevolgen van zullen ondervinden ten opzichte van een eventueel toekomstig tijdskrediet met motief, omdat de opgenomen maanden a rato van 12 maanden voltijds niet meer aangerekend worden op het krediet van 51 maanden.

De inwerkingtreding is voorzien voor 1 april 2017.

Deze cao en het advies tonen aan dat sociale akkoorden wel degelijk nog mogelijk zijn. Het akkoord is een stap vooruit voor de werknemers.

hilde.duroi@abvv.be

■ SOCIALE OMBUDS

Minnelijk co-ouderschap en het statuut van gezinshoofd

Is een ouder, in een minnelijke regeling van co-ouderschap, een werknemer met gezinslast in de zin van het werkloosheidsbesluit? Over deze vraag sprak het Gentse arbeidshof zich uit in een arrest van 10 oktober 2016 (2015/AG/195).

De betrokkene is een moeder die na een periode van wettelijke samenwoning met de vader van haar zoon een regeling van co-ouderschap afsprak. Ze ontvangt een werkloosheidsuitkering als gezinshoofd tot ze meer dan vier jaar later van de RVA te horen krijgt dat ze ten onrechte uitkeringen als gezinshoofd aanvraag. De RVA meent dat ze beschouwd moet worden als alleenstaande en vordert het verschil tussen beide uitkeringen (6.485,51 euro) terug. Ter verantwoording stelt de RVA dat het akkoord over het co-ouderschap niet gerechtelijk is vastgelegd. De RVA eist met andere woorden ofwel een vonnis, ofwel een notariële akte als bewijs van co-ouderschap. Deze voorwaarde is niet terug te vinden in het werkloosheidsKB, dat enkel vereist dat de ouder "uitsluitend samenwoont met één of meerdere kinderen waarvoor hij

aanspraak maakt op gezinsbijslag" (art. 110). Het Hof van Cassatie oordeelde bovendien al dat deze samenwoning niet ononderbroken moet zijn (Cass. 7.10.2002).

De arbeidsrechtbank stelt dat er geen vonnis of notariële akte vereist is, maar wijst erop dat wie zich beroept op het statuut van gezinshoofd het bewijs moet leveren van zijn situatie (i.c. de regelmatige samenwoning met een kind). De rechtbank oordeelde dat er niet voldoende bewijs voorlag. In beroep werden tien getuigenverklaringen aangeleverd, onder meer van de vader van het kind.

Het arbeidshof oordeelt dat het samenwonen met een kind een feitelijke kwestie is die met alle middelen van recht mag bewezen worden. Het hof stelt dat "de concordante verklaringen van de vele getuigen wel degelijk de feitelijke co-ouderschapregeling bewijzen en dat het kind meer dan de helft van de tijd bij de moeder verbleef." Het arbeidshof vernietigt de beslissing van de RVA en herstelt het recht van de moeder op uitkeringen als gezinshoofd.

astrid.thienpont@abvv.be

■ ECHO REGIO BRUSSEL

Werkloosheid daalt in Brussel: analyse en relativering

De recentste cijfers meegedeeld door Actiris wijzen op een daling van de werkloosheid in Brussel tijdens het hele jaar 2016, wat een tendens bevestigt die in sinds 2013 startte.

Eind december bedroeg het werkloosheidspercentage in Brussel 17,6% (-11,5% in vergelijking met 2013). De jeugdwerkloosheid die sinds 43 maanden jaarlijks afneemt, bereikt een percentage van 26,3% (of een daling van 23,8%). Deze dalende tendens is nog sterker in Brussel dan in de twee andere gewesten.

Deze gegevens werden kritisch geanalyseerd in het Bureau van het ABVV Brussel. Deze analyse is gebaseerd op de vaststelling dat de gewestelijke studies zich in werkelijkheid toespitsen op de werkloosheidscijfers, maar slechts zeer oppervlakkig de problemen inzake kwaliteit van de tewerkstelling (de toenemende precarisering van de arbeid) en het verschijnsel van sociale dumping in Brussel onderzoeken.

Voor het ABVV moet de daling van de werkloosheid gerelativeerd worden, aangezien veel werklozen eenvoudigweg zijn verdwenen uit de tellingen van de gewestelijke tewerkstellingsdiensten, wegens de talrijke uitsluitingen

verbonden met de RVA-procedures. We noteren bovendien dat de Brusselaars het meest gesanctioneerd worden in het kader van de activering van de inschakelingsuitkeringen (39,7% tijdens de stage en 36,3% tijdens de inschakelingsuitkeringen tegen 13,1% en 18,4% in Vlaanderen, en 25,1% en 26,6% in Wallonië). Een studie van oktober 2015 van Actiris over de verklarende factoren van de daling van de jeugdwerkloosheid bevestigt deze analyse (zie hiernaast).

In een kosmopolitische stad zoals Brussel bevestigen de gecumuleerde effecten van de uitsluitingen uit de werkloosheid, de toenemende precariteit van de arbeid bij de jongeren en de voortdurende discriminatie bij aanwerving uiteindelijk de noodzaak om bij onze interprofessionele analyse- en actiemiddelen prioriteit te verlenen aan de bestrijding van de precariteit van de arbeid, de bestrijding van discriminatie bij aanwerving, het wegwerken van discriminatie tussen vrouwen en mannen, en de verdediging en bevordering van tewerkstelling in de industrie.

samuel.droolans@abvv.be

Opleidingsprogramma DSR en juridische diensten

Dit is het programma met de opleidingen bedoeld voor de DSR en de juridische diensten van de centrales:

- 26/01/2017 van 9.30u tot 12.30u: problematiek 'return to work'/professionele re-integratie na een periode van arbeidsongeschiktheid
- 23/02/2017 van 9.30u tot 12.30u: wet 'werkbaar werk'
- 30/03/2017 van 13.30u tot 16.30u: gerechtelijke geschillen met betrekking tot arbeidsongevallen
- 18/05/2017: onderwerp nog te bepalen

Daling jeugdwerkloosheid: verklarende factoren volgens Actiris

- *Betere tewerkstellingssituatie in de sterk in Brussel vertegenwoordigde sectoren en toename van het uitzendwerk (waar de jongeren oververtegenwoordigd zijn);*
- *Invoering van een specifieke plaatsingsdienst 'Select Actiris';*
- *Ontwikkeling van instapstages in ondernemingen;*
- *Wijziging van de RVA-wetgeving inzake inschakelingsuitkeringen (sancties verbonden met de activering, beperking in de tijd en wijziging van de vereiste leeftijd om uitkeringen te krijgen);*
- *Toename van het aantal jongeren in opleiding (+ 11% tussen 2014 en 2015);*
- *Toename van de studentenbevolking (+ 9% tussen 2010 en 2014).*

Tiende Pendelfondsoproep

Op maandag 16 januari 2017 werd de tiende Pendelfondsoproep gelanceerd.

Via het Pendelfonds subsidieert de Vlaamse overheid projecten binnen bedrijven die een duurzaam woon-werkverkeer bevorderen. De subsidie die aan een bedrijf kan worden toegekend, bedraagt maximaal de helft van de aanvaarde kosten die aan het ingediende project zijn verbonden. Er is een maximum ingesteld van 200.000 euro en een termijn van 4 jaar.

Een ingediend dossier kan enkel goedgekeurd worden wanneer het onderwerp was van sociaal overleg tussen werkgever en werknemers op bedrijfsniveau. Dat is één van de noodzakelijke voorwaarden. Als de werkgever de komende weken zelf geen initiatief neemt, kan het voor de syndicale delegatie dus zinvol zijn om dit aan te kaarten op de OR of het CPBW.

Nieuw is dat niet alle bedrijven in aanmerking komen voor de tiende oproep. De Vlaamse regering besliste om de focus te leggen op congestiegevoelige gebieden, wat een lijst met gemeenten per provincie opleverde die aan de vooropgestelde criteria voldoen. Bedrijven die in één van deze gemeenten gevestigd zijn krijgen tot 13 februari 2017 de kans om in te tekenen op de tiende oproep.

Alle info over de gemeenten die in aanmerkingen komen en de te volgen procedure:
www.pendelfonds.be

ECHO REGIO VLAANDEREN

Nieuwe aanwervingspremie langdurig werklozen is slag in het water

In het Banenpact van 21 oktober 2015 gaven de sociale partners aan dat er nood was aan een aanwervingsstimulans voor langdurig werkzoekenden. Deze groep wordt immers steeds groter (bijna 70.000 langdurig werklozen in 2016). Bovendien vallen zij door het gewijzigd beleid rond Vlaamse RSZ-kortingen en door de afschaffing van Activa uit de boot als het aankomt op stimulansen voor werkgevers om hen aan te werven.

Minister Muyters was in eerste instantie niet van plan een aanwervingsstimulans voor langdurig werkzoekenden te voorzien, maar stuurde onder druk van de sociale partners en de sp.a-fractie in het Vlaams Parlement zijn initiële plannen bij.

Op 2 december 2016 keurde de Vlaamse Regering een ontwerp van uitvoeringsbesluit goed omtrent een tewerkstellingspremie voor langdurig werkzoekenden.

De nieuwe aanwervingspremie voor langdurig werkzoekenden geldt voor aanwervingen vanaf 1 januari 2017. De werklozen moeten minstens 25 tot maximum 55 jaar oud zijn. Ze moeten twee jaar werkzoekend zijn en tewerkgesteld worden in het Vlaams Gewest (volgens exploitatiezetel).

De aanwerving moet gebeuren via een contract van onbepaalde duur. Sommige uitzonderingen zijn wel mogelijk, met contract van bepaalde duur van drie maanden. Wat niet kan is uitzendarbeid, flexi-jobs of gelegenhedswerkers.

De werkgever ontvangt een eerste premie van 1.250 euro na drie maanden tewerkstelling. Een tweede premie van 3.000 euro volgt na één jaar tewerkstelling. In het geval van een tewerkstellingspercentage tussen 30 en 80% bedraagt de premie 60% (respectievelijk 750 en 1800 euro).

We stellen in dit dossier opnieuw vast dat minister Muyters het informeel en formeel sociaal overleg, de SERV-adviezen en de afspraken tussen sociale partners (o.a. Banenpact) zo veel als mogelijk naast zich neerlegt. Voor deze doelgroep, die erg moeilijk aan de slag geraakt, waren we immers voorstander van een substantiële aanwervingsstimulans. Veel meer dan bij andere doelgroepen kan voor langdurig werklozen immers een financiële prikkel voor de werkgever de kans op werk verhogen. Dat bleek ook al uit eerdere evaluaties van de activa maatregel.

We zijn wel tevreden dat er uiteindelijk een premie komt, in tegenstelling tot de initiële plannen. In vergelijking met de eerste voorstellen uit het kabinet is er ook een lichte verhoging van het bedrag en een grotere nadruk op duurzame tewerkstelling (al is die nog steeds veel lager dan bij Activa). De uitzendsector wordt uitgesloten, wat eveneens een goede zaak is.

Toch voldoet de premie niet aan wat de sociale partners gevraagd hebben. De premie moet voldoende effectief en aantrekkelijk zijn, zodat hij werkgevers over de streep trekt om deze doelgroep aan te werven. Een oplopende of een continue premie leek ons hiervoor het meest aangewezen. Die verzekert een voldoende lange tewerkstelling en beloont die werkgevers die mensen langer in dienst houden. Het bedrag per werkzoekende moest ook voldoende hoog zijn. Wij vrezen in deze, samen met de werkgeversorganisaties, dat de premie, in vergelijking met de andere doelgroepkortingen en de oude Activa-maatregelen, niet aantrekkelijk genoeg is om een positief verschil te maken voor deze doelgroep.

Ook budgettair heeft de minister niet voldoende ingezet op deze maatregel. Het eerste jaar is 9 mio euro voorzien en op kruissnelheid 24,3 mio euro. Dit is een overschatting van het budget dat zal worden gebruikt. Bovendien is dit lager dan wat er voor de Activa-maatregel was voorzien. Zo dreigt deze premie dus een maat voor niets te worden.

We stellen vast dat de Vlaamse middelen om aanwerving financieel te stimuleren, te weinig gefocust zijn op die mensen die er echt baat bij zouden hebben. Eerder wezen we al op het te geringe verschil tussen de RSZ-kortingen voor laaggeschoolde en mid-dengeschoolde jongeren. Nu blijkt dat ook de langdurig werklozen geen prioritaire doelgroep zijn voor dit beleid.

Meer over deze maatregel kan je lezen op onze ABVV-expertenblog:

<http://abvv-experten.be/nog-nooit-zoveel-langdurig-werkzoekenden-luie-mensen-of-lui-beleid/>

philippe.diepvants@vlaamsabvv.be

Hervorming kinderbijslag in Duitstalige Gemeenschap

De regering van de Duitstalige Gemeenschap heeft het nieuwe kinderbijslagstelsel goedgekeurd. Dit zou vanaf 1 januari 2019 ingevoerd worden.

Geboorte- en adoptiepremie: elk kind krijgt hetzelfde bedrag, ongeacht de rang, namelijk 1.100 euro. Het basisbedrag zou eveneens niet langer afhangen van de rang van het kind en de leeftijdsbijslagen worden afgeschaft. Er is een basisbedrag van 151 euro voorzien.

De schoolpremie zal voortaan 50 euro bedragen, ook hier worden de leeftijds categorieën afgeschaft.

De bijslag voor kinderen met een handicap of aandoening wordt daarentegen niet gewijzigd, het bedrag blijft afhankelijk van de zwaarte van de handicap.

De sociale toeslagen worden toegekend in functie van het gezinsinkomen en niet langer in functie van het socio-professioneel statuut. De Duitstalige Gemeenschap zal voortaan een toeslag van 72 euro per kind toekennen, in functie van een inkomensplafond dat wijzigt volgens aantal kinderen. Dit plafond is hoger dan de bovengrens in het huidige stelsel, maar wel pas vanaf het vierde kind! Deze toeslag zal ook, ongeacht het inkomen, toegekend worden aan:

- personen die minstens 3 maanden zonder onderbreking een inschakelingsuitkering krijgen,
- personen die een IGU of een tegemoetkoming voor gehandicapte personen ontvangen,
- gehandicapte kinderen (minstens 66%),
- niet-vergezelde buitenlandse minderjarigen,
- wezen van vader én moeder

De hervorming voorziet ook in een toeslag voor grote gezinnen van 130 euro/kind, maar pas vanaf het derde kind (ongeacht het inkomen). Voor wezen van vader én moeder is een toeslag van 158 euro voorzien.

Geplaatste kinderen

Bij plaatsing in een gezin of instelling (jeugdhulp of jeugdbescherming) wordt door de diensten voor jeugdhulp een forfaitair bedrag gestort op een geblokkeerde rekening ten voordele van het kind. Dit maakt geen deel meer uit van de kinderbijslag en is ook niet

voorzien in de wetgeving over kinderbijslag-uitkeringen.

Het verworven recht

Het effectief maandelijks uit te keren bedrag wordt voor elk gezin vastgesteld op een datum gelegen vóór de hervorming. Het uiteindelijke bedrag omvat het basisbedrag en de toeslagen, maar het evolueert niet en wordt niet geïndexeerd. Het betrokken gezin zal dit bedrag ontvangen tot:

- het bedrag 'nieuw stelsel' wordt voordeliger of
- de gezinssamenstelling is gewijzigd (wijziging van het aantal begunstigde kinderen).

Analyse

Dankzij dit stelsel van 'verworven recht' zullen veel gezinnen in het nieuwe stelsel terecht komen dat voor hen voordeliger uitvalt, maar waaraan een niet onaanzienlijk budgettair kostenplaatje vasthangt.

Het Waals ABVV is voor het behoud van de leeftijdstoelagen op 12 en op 18 jaar, die zijn immers verbonden aan levensfasen (adolescentie, hoger onderwijs, werk zoeken) die hoge kosten met zich mee brengen. Net als de Duitstalige Gemeenschap zal ook Wallonië rekening houden met de bijzondere situatie van wezen van vader én moeder. De toekenning van een forfaitair bedrag (te storten op een geblokkeerde rekening ten voordele van het kind bij plaatsing in een pleeggezin of instelling, is een te analyseren piste.

Op het eerste zicht, heeft het model dat de Duitstalige Gemeenschap ontwikkelde een positieve impact op de meeste gezinnen. Het inkomensplafond voor de toekenning van de sociale toeslagen is echter lager dan het huidige plafond voor alle gezinnen met minder dan 4 kinderen. Het invoeren van één plafond en één bedrag voor sociale toeslag kan oorzaak zijn van een drempel effect en een werkloosheidsval. Maar hoe zullen werknemers met een (zeer) laag inkomen, bij overschrijding met één euro van het inkomen voor de sociale toeslag een verlies (dat netto 288 euro kan bedragen voor een gezin met 4 kinderen) kunnen compenseren via een loonsverhoging of een uitbreiding van hun arbeidsuren?

raphael.emmanuelidis@fgtb-wallonne.be

Sport, werk... Iedereen aan de doping?

Conferentie en debat

Met regelmaat van de klok berichten de media over dopingschandalen. Dit fenomeen, symptoom bij uitstek van een foutief doorgedreven concurrentie, verziekt de sport bij professionals en zelfs bij liefhebbers.

De toevlucht tot prestatiebevorderende middelen breidt zich geleidelijk aan uit naar activiteiten van het dagelijks leven, zoals vrije tijd, studie en zelfs werk.

Sporters en werknemers zijn onderhevig aan een ongebreidelde concurrentie, prestatiecultuur, psychologische druk, ritmeverhoging ... met als gevolg een toename van de beroepsgerelateerde aandoeningen (depressie, repetitieve overbelastingletsels, burn-out...) en van het gebruik van doping.

Door een parallel te trekken met de mechanismen in de sport wordt het gebruik van alcohol, drugs en geneesmiddelen op het werk onderzocht en wordt achterhaald hoe kan ingegrepen worden bij werknemers.

Spreekers:

- Gilles Goetghebuer, hoofdredacteur 'Sport et vie' en 'Zatopek magazine', verslaggever (RTBF, France 5) en auteur van 'Dopage, le livre qui fait le point sur les mythes, les mensonges et la triste réalité'
- Nicolas Latteur, vormingsmedewerker bij CEPAG, auteur van 'Le travail, une question politique'.

Praktisch

Dinsdag 24 januari 2017

Volksuniversiteit, Overwinningstraat 26, 1060 Brussel

19.30 uur

Medegeorganiseerd door ACJJ, CEPAG en 'A contre-courant'

Meer info: www.acjj.be

Burundi: vakbondssolidariteit werkt

In Burundi gaan de aanvallen op de syndicale rechten en de syndicalisten verder. Op 29 december vernamen het ABVV en zijn voedingscentrale HORVAL dat vier vakbondsleiders uit Burundi de dag ervoor aangehouden werden bij een sensibiliseringsactie voor werknemers in de theesector. Erg verontrustend was dat de nationale inlichtingenpolitie de 4 vakbondsmensen zou hebben gearresteerd en beschuldigd van 'ondermijning van de staatsmacht'!

De Afrikaanse en internationale vakbeweging hebben onmiddellijk gereageerd. Zowel in de Europese kantoren van het IVV en van de Internationale Voedingsfederatie UITA, als in de kantoren van hun respectievelijke Afrikaanse afdelingen werd alarm geslagen. Er kwamen ook snelle reacties van de collega's uit de Rwandese vakbond CESTRAR, die nauw samenwerken met de gearresteerde vakbondsmensen.

ABVV en HORVAL (dat een belangrijk samenwerkingsproject heeft met de voedingsfederatie FEBUTRA van COSYBU) reageerden ook en namen deel aan de mobilisatie. Noteer in dit opzicht de grote beschikbaarheid van de FOD Buitenlandse zaken en meer bepaald van de ambassade van België in Bujumbura die binnen het uur de Burundese overheid heeft geïnterpelleerd.

Met succes! De dag zelf werden onze kameraden vrijgelaten. We weten echter niet of de beschuldigingen al dan niet werden ingetrokken. Waakzaamheid blijft dus geboden.

■ EUROPESE EN INTERNATIONALE RELATIES

Digitalisering en nieuwe tewerkstellingsvormen - de 'zelfstandige-werknemers'

Bij de discussies over digitalisering worden we steevast geconfronteerd met nieuwe vormen van tewerkstelling. Het meest in het oog springend zijn zogenaamde 'zelfstandige-werknemers'. We komen ze niet alleen tegen in het dossier digitalisering maar ook elders, denk maar aan de Uber-chauffeurs.

De vraag die we ons hierbij steeds stellen is: zijn deze nieuwe arbeidsvormen nu werkelijk 'zelfstandigen' of gaat het eerder om pseudo-zelfstandigen die eigenlijk zouden moeten beschouwd worden als werknemers? Wat hierbij een belangrijke rol speelt is enerzijds de economische (on)afhankelijkheid van deze werknemers of het feit dat ze eigenlijk werken onder supervisie of richtlijnen. Het uitzonderlijke arrest van een Britse rechtbank aangaande Uber-chauffeurs is sprekend. Volgens de rechtbank moeten de chauffeurs wel degelijk worden beschouwd als werknemers.

Maar de discussie blijft reëel, zeker en vast voor zogenaamde platformwerkers, maar ook bijvoorbeeld voor ingenieurs die 'op zelfstandige wijze' projecten uitwerken. Het EVV

besliste dan ook op zijn laatste uitvoerend comité een resolutie goed te keuren om dit onderwerp meer van nabij op te volgen. Hiervoor werd een project toegekend, lopend van december 2016 tot december 2018. Bedoeling is om uiteraard in eerste instantie dit probleem beter in kaart te brengen en duidelijker te begrijpen.

Maar een duidelijk objectief is ook om zeker deze nieuwe werknemers te organiseren en te zorgen voor een gepaste bescherming. Voor het ogenblik is het zelfs wettelijk niet mogelijk in bepaalde landen van de EU om zelfstandigen – laat staan zelfstandige-werknemers – aan te sluiten bij een vakbond. Het EVV overweegt om vanaf 2018 actief campagne te gaan voeren rond dit thema.

bart.samyn@abvv.be

Hervorming Belgische internationale samenwerking: stand van zaken

Het ISVI en het ABVV vatten voor de volgende 5 jaar een nieuw hoofdstuk aan in de internationale syndicale samenwerking. We zullen werken in een gloednieuw reglementair kader.

De jaren 2015 en 2016 werden getekend door een intens hervormingsproces van de Belgische niet-gouvernementele samenwerking (NGS). Deze sinds 2011 in voorbereiding zijnde hervorming kreeg voor het eerst vaste vorm onder minister Labille waarna de volgende minister Decroo ze in 2015 opnieuw ontrafelde. Wat is de balans van de laatste twee jaar van zware onderhandelingen?

Deze hervorming opgestart met het oog op meer efficiëntie, was in de eerste plaats een top-down proces. Ze nam de doelstellingen van de officiële samenwerking over en botste met de autonomie en de diversiteit van de actoren die slechts een kleine onderhandelingsmarge hadden omdat ze bedreigd werden met drastische budgettaire besparingen.

In een voor de hervorming onzeker onderhandelingsklimaat heeft het screeningproces begin 2016 geleid tot een eerste beperking van de actoren op basis van zuivere managementscriteria.

De vastlegging van financiële minima om toegang te krijgen tot de rechtstreekse financiering van programma's leidde tot een tweede selectie, waardoor bepaalde financieel kleinere spelers zoals het ISVI in de problemen kwamen.

We vermelden ook dat, terwijl de internationale debatten over de efficiëntie van de hulp blijven wijzen op het belang van een afstemming van het ontwikkelingsbeleid op de noden van de landen uit het Zuiden, deze laatste niet echt inspraak hebben gehad.

Onze balans van deze hervorming bestaat uit contrasten. De samenwerkingsbanden met de actoren van het maatschappelijk middenveld zijn verstevigd. Het ISVI en het ABVV zetten voor 2017-2021 een gezamenlijk ambitieus programma op, onder de noemer waardig werk, in samenwerking met FOS, SoSoc en de socialistische ziekenfondsen. De toekomstige uitdagingen zijn groot, maar dat zijn de kansen voor maatschappelijke verandering en voor een grotere impact in de landen uit het Zuiden ook.

leticia.beresi@ifsi-isvi.be